

Haar familienaam doet meteen een belletje rinkelen en zelf doet ze hem ook alle eer aan, maar toch is Annelies Van Cauwelaert niet bepaald een bekende figuur. Ze verkiest dan ook het werk achter de schermen. Daar zet ze zich met grote dienstbaarheid, inzicht en standvastig geloof in voor politiek, taalproblematiek, de media, Familiehulp en – niet te vergeten – het eigen gezin.

Lieve Wouters

‘Ik ken geen twijfel in het geloof’

BEKENDSTE Van Cauwelaert is ongetwijfeld Frans, boegbeeld van de Vlaamse Beweging, tussenoorlogse burgemeester van Antwerpen en medeoprichter van *De Standaard* in 1914. Hij was de grootoom van Annelies. Vader Karel was hoofdredacteur van *Het Volk* en broer Rik doet hem na bij *Knack*. Zelf werkte Annelies, juriste van opleiding, als journaliste voor de krant van haar vader en op onder meer het kabinet van CVP-politica Rika De Backer. Ze was ook voorzitter van de *Vlaamse Kerkdagen* in 1993 en 1997. Momenteel leidt ze de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, is ze voorzitter van Familiehulp en neemt ze een bestuursfunctie waar bij de VRT. Wat drijft deze Van Cau?

– Van Cauwelaert lijkt een sterke merknaam. Maatschappelijk engagement en dienstbaarheid werden ongetwijfeld met de papelepeel ingegeven?

Mijn grootvader is vroeg gestorven, Frans was de voogd van mijn vader en zijn broers. Toch hebben we die waarden en overtuigingen die je aan mijn grootoom toeschrijft, zeker niet alleen van hem. Ook aan moeders kant zit politiek engagement in het bloed. Haar moeder was een gekend figuur in het Majottenland. Als jonge weduwe met drie kinderen wakte ze ontzag in het dorp, omdat ze de moed nooit liet zakken en goed haar boontjes kon doppen. In Lombeek wist men maar al te goed bij wie men moest aankloppen als men in de problemen zat.

Mijn vijf zussen en twee broers waren haar enige kleinkinderen. Als ik aan haar terugdenk, ben ik nog steeds onder de indruk van haar inzicht. Ik weet nog hoe belangrijk ze het vond dat ook de meisjes allemaal de kans zouden krijgen om te studeren. Ook over de omgang met mensen heb ik veel van haar geleerd. Ze kwam altijd duidelijk

voor haar mening uit, maar probeerde tegelijk haar gesprekspartner te begrijpen. Ze zou haar tegenstander nooit in de hoek drijven, maar altijd het gesprek gaande houden.

Thuis kwamen pleitbezorgers van de meest uiteenlopende strekkingen over de vloer. Dat mis ik in de politiek vandaag. Hoewel de ideologische verschillen minder uitgesproken zijn, toch is er maar weinig vriendschap over de partijgrenzen heen. Misschien heeft het te maken met de media. Als je nog maar met iemand wordt gesignaleerd, gaat de geruchtenmolen al aan het draaien, en wat je terloops zegt, kan onmiddellijk worden uitgegroot. En het zijn de media die je maken of kraken. Zij maken uit of wat je zegt al dan niet politiek correct is. In de politiek moet je tegen een stootje kunnen.

– Wat is de drijfveer voor uw sociaal engagement?

Ik ben een zondagskind. Niet dat we in weelde leefden thuis, maar we kwamen niets tekort. Mijn ouders waren buitengewone mensen, in het gezin beleefden we een enorme verbondenheid onder elkaar. We hebben vele kansen gekregen en talenten tot ontwikkeling kunnen laten komen. Wat ik zomaar voor niets gekregen heb, wil ik op mijn beurt inzetten voor de gemeenschap. Daarbij heb ik een samenleving voor ogen waarin mensen met meer en mensen met minder geluk in het leven elkaar echt kennen en waarderen.

We evolueren steeds meer naar een samenleving met twee snelheden. Bij Familiehulp, de thuiszorgdienst van het ACW, proberen we daar iets heel concreets aan te verhelpen. We hebben zo'n tienduizend personeelsleden in dienst, het grootste deel laaggeschoolden. We besteden veel aandacht aan vorming en begeleiding. Tijdens een manifestatie in Kortrijk Xpo enkele jaren geleden kwamen we op voor een beter statuut voor deze mensen. Ik zag ze daar allemaal bij elkaar: prachtige, flinke

© Luc Gordts

mensen, en was blij dat we een bijdrage konden leveren om hen voor zichzelf te laten opkomen.

– Toch blijft de samenleving verder verbrokken. Is dat terug te draaien?

Men probeert er met televisieprogramma's zoals *Allemaal Sam* en allerhande dorpsfeesten wat aan te doen, maar het dagelijkse opkomen voor elkaar is nog andere koek. Het is ook niet vanzelfsprekend: doordat in het gezin meestal beide ouders werken, is er overdag niemand thuis. In de buurt kennen de mensen elkaar dan ook veel minder goed. Ook de sociale controle is verdwenen.

Jongeren zijn niet slechter dan vroeger, wel eenzamer en blootgesteld aan meer verlokkingen. De anonimiteit nodigt uit tot baldadigheden, die vaak onbestraft blijven, omdat niemand wat gezien heeft of iets durft zeggen.

Een tijd geleden namen we mijn schoonvader in huis. Mits thuis-hulp en een goede organisatie lukt dat wel. Maar vaak reageren omstanders met verbazing: „Kon je geen home vinden?” Mijn schoonvader zegt dat hij in de vaart springt als we dat zouden doen. (*Lacht*) Al kan hij dat niet meer, want hij zit in een rolstoel. Of die tendens terug te draaien is? Dat is zeker niet makkelijk, maar

toch ook niet onmogelijk. Het vraagt een bewuste keuze om meer solidair met elkaar om te gaan.

– Jullie ontfermden zich ook over drie kinderen uit Vietnam.

Ze waren wees door de oorlog en zaten in een vluchtelingenkamp. België had in die tijd een religieuze uitgestuurd om contact te leggen met de kampen. De oudste broer van mijn drie aangenomen kinderen zag haar kruisje en had er vertrouwen in. „Er zal hen dan wel geen kwaad overkomen”, dacht hij. Ze waren toen zestien, dertien en twaalf. Een hele aanpassing ook voor ons, want wij hadden geen eigen kinderen en werkten allebei. Gelukkig sprongen onze ouders bij.

– U komt er complexloos voor uit gelovig te zijn.

Ook dat heb ik meegekregen van thuis, zonder al te veel theorie eromheen. Het geloof is altijd mijn houvast geweest. De zin die mij altijd het meest getroffen heeft en mij nog steeds inspireert is: „Bemint God bovenal en uw naaste als uzelf.” Zo moeilijk en zo simpel is het. Dit betekent ook dat je tevreden moet zijn met jezelf, dat je je niet moet laten meeslepen door jaloezie. Wat dat betreft, heb ik geluk. Als je niets tekort komt, is het makkelijk tevreden te zijn.

Het kan pretentius klinken, maar ik heb ook nooit twijfel gekend in het geloof. Ik kan mij verbazen over de bitterheid van vele mensen die de Kerk hebben verlaten. Zelf hebben we in de familie ook wel negatieve ervaringen gehad, maar dat heeft mijn geloof nooit aangetast. Mensen in de Kerk zijn ook maar mensen, en zelf zijn we ook niet altijd goede voorbeelden.

– Het geloof lijkt opnieuw een grotere rol te spelen in de politiek. Hoe staat u daar tegenover?

Het is goed om ook in de politiek voor je christelijke inspiratie uit te komen. Als je daarin geloofwaardig en consequent bent, zullen de mensen daar respect voor hebben. Maar het is een grote uitdaging om rechtlijnig te zijn. Deelname aan de macht nodigt niet uit om te herbronnen. Je wordt meegeleurd door de waan van de dag.

Jongeren zijn niet slechter, wel eenzamer en blootgesteld aan meer verlokkingen. Anonimiteit nodigt uit tot baldadigheid